

K U W O L N E J P O L S C E

BIULETYN CODZIENNY ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE

WYDAJE: WYDZIAŁ PROPAGANDY I OSWIATY A. P. W.

Czwartek, dnia 30 września 1943 roku

Nr. 380

DO NASZYCH CZYTELNIKÓW

Dzisiejszym 380-tym numerem biuletynu kończymy roczny przeszło okres naszej pracy na terenie Iraku. Codziennie od 6 września 1942 r. po dzień dzisiejszy, w ramach naszych skromnych środków technicznych, staraliśmy się ująć w skrócie najważniejsze aktualne wydarzenia wojenne, polityczne, sytuację w Kraju itd. Możliwości wydawnicze na nowym miejscu postoju pozwalają na szersze informowanie ogółu żołnierskiego o aktualnych wydarzeniach za pośrednictwem dziennika wojskowego. Wobec tego wydawanie biuletynu będzie prawdopodobnie w najbliższej przyszłości zbędne. W każdym jednak razie, gdy sytuacja ta ulegnie zmianie i warunki polowe nie pozwolą na wydawanie dziennika - biuletyn nasz cały towarzyszyć będzie żołnierzowi w jego dalszej drodze KU WOLNEJ POLSCE.

REDAKCJA BIULETYNU

WOJSKA SPRZYMIERZONYCH POD NEAPOLEM

Niemieckie linie obronne przełamane

Londyn, 29. IX. Dziś wieczorem nadeszła z kwatery głównej sprzymierzonych za pośrednictwem agencji Reutera wiadomość, że wojska sojusznicze znajdują się w odległości zaledwie kilku km od Neapolu. Jednocześnie doniesiono, że sprzymierzeni zdobyli miasto San Angelo w odległości 45 km na wschód od Neapolu. Weześniejsze depesze z frontu włoskiego podawały, że na odcinku zachodnim V armia amerykańska przełamała niemiecki system obronny, osłaniający Neapol. Jak wynika z oficjalnego komunikatu alianckiej kwatery głównej, wojska sprzymierzonych wyparły Niemców z silnych stanowisk obronnych na północ i zachód od Salerno, zmuszając ich do odwrotu. Sprzymierzeni zajęli miasta Nocera i Castellammare oraz Pompeję, dzięki czemu panują nad całą nizina, ciągnącą się na południe od Wezuwiusza.

Londyn, 29. IX. Korespondent Reutera depeszował dziś po południu, że wojska sojusznicze zbliżają się do Neapolu z dwóch stron. Niemcom pozostało tylko jedno wyjście - wycofać się na północ od miasta. Dzikie i barbarzyńskie zniszczenia, dokonane przez Niemców w Neapolu, wskazują, że nie mają oni zamiaru ani bronić miasta, ani też kiedykolwiek do niego powrócić.

Londyn, 30. IX. Na środkowym odcinku frontu włoskiego VIII armia brytyjska zajęła miasto Venosa, położone na wschód od Melfi. Na wschodnim skrzydle frontu wojska gen. Montgomery zdobyły miasto Capoletta na wybrzeżu adriatyckim w odległości około 40 km na wschód od Foggii.

Londyn, 29. IX. Saperzy brytyjscy pracują nad naprawą sieci lotnisk w rejonie Foggii. W najbliższym już czasie myśliwce sojusznicze rozpoczną działania z tej ważnej bazy lotniczej. Prezydent Roosevelt, przemawiając wczoraj w Waszyngtonie, stwierdził, że zdobycie Foggii jest największym sukcesem strategicznym sprzymierzonych w toku dotychczasowej kampanii włoskiej.

ODWROT NIEMIECKI NA KORSYCE

Londyn, 29. IX. Na Korsyce wylądowały nowe oddziały francuskie. Niemcy zepchnięci zostali na płn. wschodni skrawek wyspy. Wycofujące się oddziały niemieckie pozostawiają za sobą gęste pola minowe, aby opóźnić marsz sprzymierzonych. Amerykańskie oddziały szturmowe i wojska francuskie utrzymują łączność z tylnymi strażami n-pla. Wieczorem doniesiono, że sprzymierzeni zajęli miasto Aleria na wschodnim wybrzeżu wyspy.

TAJNA MISJA BUŁGARSKA W ANKARZE

Londyn, 29. IX. Z Ankary nadeszły wiadomości, że bawi tam delegacja bułgarska w tajnej misji. Opinia Londynu łączy tę informację z poprzednimi wiadomościami, że Sofia zwróciła się do rządu tureckiego o pośredniczenie w zawarciu odrębnego pokoju.

SPRZYMIERZENI PANUJĄ NAD ATLANTYKIEM

Londyn, 29. IX. Zastępca szefa sztabu marynarki wojennej Stanów Zjedn. podał wczoraj oficjalnie do wiadomo-

ści, że w okresie czteromiesięcznym od maja do sierpnia b.r. przepłynęło w konwojach przez Atlantyk 4 tys. statków sojuszniczych, które nie poniosły żadnych strat z powodu działań niemieckich okrętów podwodnych.

BITWA O DNIĘPR TRWA

Londyn, 29. IX. Dzisiejsze doniesienia z frontu wschodniego podają, że bitwa o Dniepr rozwija się w pełni. Niewielkie grupy wojsk niemieckich utrzymują się jeszcze na wschodnim brzegu rzeki, a artyleria sowiecka i lotnictwo bombardują nieustannie stanowiska niemieckie na brzegu zachodnim. Silne przeciwnatarcia niemieckie trwają w dalszym ciągu. Doniesienia popołudniowe z Moskwy podawały, że Rosjanie obsadzili cały wschodni brzeg na środkowym brzegu Dniepru. Niezależnie od ciężkich walk, jakie toczą się w Łuku Dniepru, wojska sowieckie przeprawiają ruch oskrzydłujący z północy i z południa. Jedną z kolumn sowieckich znajduje się w odległości około 10 km od Kremieńczuga. Na Białorusi Rosjanie zbliżają się do Witebska, Orszy i Mohylewa, jedną z kolumn dotarła już podobno do przedmieść Homla. Na froncie południowym wojska niemieckie, ewakuując się z półwyspu Tamar przez cieśninę Kerezu na Krym, bombardowane są silnie przez lotnictwo sowieckie i okręty wojenne. Melitopol, główny węzeł na drodze ewentualnego odwrotu niemieckiego z Krymu, zagrożony jest bezpośrednio przez wojska sowieckie, posuwające się wzdłuż wybrzeży morza Azowskiego.

Londyn, 29. IX. Wieczorny specjalny komunikat z Moskwy doniósł, że wojska sowieckie zdobyły Kremieńczug, ważny niemiecki bastion obronny na lewym brzegu Dniepru oraz miasto Rudnaja między Smoleńskiem a Witebskiem. Nieoficjalne wiadomości donoszą, że Rosjanie waleczą już na przedmieściach Zaporoża.

GUBERNATOR FRANK O KROK OD ŚMIERCI

Londyn, 29. IX. Jeden z polskich dzienników podziemnych donosi, że generał gubernator niemiecki w Polsce, osławiony Frank, miał nie zginąć z ręki oddziałów bojowych. Na pociąg pancerny, którym Frank udawał się nocą z Krakowa do Warszawy, dokonano zamachu. Zniszczono tor kolejowy, na skutek czego lokomotywa, poprzedzająca pociąg, wiozący Franka, wykolciła się. Kiedy pociąg zatrzymano - polski oddział bojowy otworzył ogień, na który odpowiedziała eskorta niemiecka. Frank zdolał wymknąć się i powrócił samochodem do Krakowa. Tam zwołał natychmiast konferencję szefów bezpieczeństwa, gdzie udzielił im surowej nagany. Następnie generał-gubernator udał się samolotem do Warszawy. Z lotniska przejechał szybko najkrótszą drogą do swej siedziby, eskortowany przez samochody policyjne i motocyklistów z karabinami, gotowy mi do strzału. Wszystkie ulice, którymi przejeżdżał, obstawione były silnymi kordonami Gestapo i policji.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 30. IX. Silne brytyjskie jednostki pancernie, posuwające się równą neapolitańską, zbliżają się do Nea-

RÓŻNE WIADOMOŚCI

- W czasie ostatnich walk na wyspie Rhodos z oddziałów niemieckich zbiegło wielu Polaków. Ukrywają się oni w górach - miejscowa ludność okazuje im wszelką możliwą pomoc.

- W powiecie Częstochowskim zabito 12-u oficerów niemieckich, w Katowicach zaś 4-ch. Niemcy wyznaczili nagrody po 10 tys. marek za wykrycie sprawców.

- Partyzanci jugosłowiańscy przekroczyli granicę jugosłowiańsko-austriacką i waleczą na terenie Austrii. Kwarta główna powstańców jugosłowiańskich doniosła, że ewakuowali oni Split. Walki toczą się w rejonie miasta.

- W Niemczech wydano zarządzenie, zakazujące używania węgla do opalania mieszkań prywatnych aż do dnia, który ustalony zostanie specjalnym zarządzeniem.

- Pomoc Stanów Zjedn. dla państw walczących, udzielana na podstawie ustawy Lease and Lend, osiągnęła w sierpniu rekordowe rozmiary, wyrażając się sumą 1 miliarda 621 milionów dolarów. Od chwili wejścia w życie ustawy w roku 1941 Stany Zjedn. wydały na ten cel 15 miliardów 235 milionów dolarów.

- Brytyjski minister wyżywienia oświadczył, że w Anglii poczyniono już wszelkie przygotowania w zakresie pomocy żywnościowej dla krajów Europy natychmiast po ich oswobodzeniu.

- Samoloty amerykańskie zatopiły 7 statków japońskich, które przybyły z posiłkami do portu Wewac na Nowej Gwincei. W czasie nalotu zestrzelono 58 maszyn japońskich. Amerykanie stracili 3 samoloty.

- W Londynie odbył się zjazd sześciu tysięcy delegatek, reprezentujących 17½ mil. kobiet brytyjskich, pracujących w przemyśle wojennym, pomocy służbie wojskowej i gospodarstwach domowych.

polu z dwóch stron.

Londyn, 30. IX. Ostatnie depesze z Korsyki podają, że Niemcy bronią się już tylko w rejonie Bastii.

ści, że w okresie czteromiesięcznym od maja do sierpnia b.r. przepłynęło w konwojach przez Atlantyk 4 tys. statków sojuszniczych, które nie poniosły żadnych strat z powodu działań niemieckich okrętów podwodnych.

BITWA O DNIĘPR TRWA

Londyn, 29. IX. Dzisiejsze doniesienia z frontu wschodniego podają, że bitwa o Dniepr rozwija się w pełni. Niewielkie grupy wojsk niemieckich utrzymują się jeszcze na wschodnim brzegu rzeki, a artyleria sowiecka i lotnictwo bombardują nieustannie stanowiska niemieckie na brzegu zachodnim. Silne przeciwnatarcia niemieckie trwają w dalszym ciągu. Popołudniowo z Moskwy przesłano, że Niemcy wzięli pod uwagę wzięcie w otoczenie i obsadzenie całości brzozy na środkowym brzegu Dniepru. W związku z ciężkimi walkami, jakie w Łuku Dniepru, wojska sowieckie prowadzą ruch oskrzydlenia z nocy i z południa. Jednostki sowieckie znajdują się w odległości około 10 km od Kremieńczuk. Rosjanie zbliżają się do Korusi, Orszy i Mohylewa, gdzie dotarła już podobno do 100 km. Na froncie południowym niemieckie ewakuują się z wyspy Taman przez cieśninę Krym, bombardowane są stanowiska sowieckie i okoliczność Melitopol, główny węzeł komunikacyjny i ewentualnego odwrotu niemieckiego z Krymu, zagrożony jest odwrot przez wojska sowieckie wzdłuż wybrzeży morza Czarnego.

Londyn, 29. IX. Wczorajszym komunikatem z Moskwy doniesiono, że niemieckie wojsko wzięło w otoczenie Kremieńczuk, ważny niemiecki bastion obronny na lewym brzegu Dniepru oraz miasto Rudnaja między Smoleńskiem a Witebskiem. Nieoficjalne wiadomości donoszą, że Rosjanie waleczą już na przedmieściach Zaporoża.

GUBERNATOR FRANK O KROK OD ŚMIERCI

Londyn, 29. IX. Jeden z polskich dzienników podziemnych donosi, że generał gubernator niemiecki w Polsce, osławiony Frank, miał nie zginąć z ręki oddziałów bojowych. Na pociąg pancerny, którym Frank udawał się nocą z Krakowa do Warszawy, dokonano zamachu. Zniszczono tor kolejowy, na skutek czego lokomotywa, poprzedzająca pociąg, wiozący Franka, wykoleiła się. Kiedy pociąg zatrzymano - polski oddział bojowy otworzył ogień, na który odpowiedziała eskorta niemiecka. Frank zdążył wymknąć się i powrócił samochodem do Krakowa. Tam zwołał natychmiast konferencję szefów bezpieczeństwa, gdzie udzielił im surowej nagany. Następnie generał-gubernator udał się samolotem do Warszawy. Z lotniska przejechał szybko najkrótszą drogą do swej siedziby, eskortowany przez samochody policyjne i motocyklistów z karabinami, gotowy mi do strzaku. Wszystkie ulice, którymi przejeżdżał, obstawione były silnymi kordonami Gestapo i policji.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Londyn, 30. IX. Silne brytyjskie jednostki pancerne, posuwając się równą neapolitańską, zbliżają się do Nea

RÓŻNE WIADOMOŚCI

- W czasie ostatnich walk na wyspie Rhodos z oddziałów niemieckich zginęło wielu Polaków. Ukrywają się oni w górach - miejscowa ludność okazuje im wszelką możliwą pomoc.

- W powiecie Częstochowskim zabito 12-u oficerów niemieckich, w Katowicach zaś 4-ch. Niemcy wyznaczili nagrody po 10 tys. marek za wykrycie sprawców.

- Partyzanci jugosłowiańscy przekroczyli granicę jugosłowiańsko-austriacką i waleczą na terenie Austrii. Kwatera główna powstańców jugosłowiańskich doniosła, że ewakuowali oni walczyli w rejonie mia

znych wydano zarządzenie, zabraniające używania węgla do opalania pieców prywatnych aż do dnia, kiedy ten węgla zostanie specjalnym

Wobec tego Stany Zjedn. dla państw, które przystąpiły do wojny, udzielana na podstawie ustawy Lend Lease, osiągnęła rekordowe rozmiary, wyrażając się w 1 miliardzie 621 milionów dolarów w chwili wejścia w życie w dniu 1 października 1941. Stany Zjedn. wydały na ten cel 15 miliardów 235 milionów dolarów.

Minister wyżywienia ogłosił, że w Anglii poczyniono już przygotowania w zakresie żywnościowej dla krajów Europy Zachodniej po ich oswobodzeniu. Amerykańskie zatopili 7 okrętów polskich, które przybyły z Nowej Fundlandii do portu Wewac na Nowej Fundlandii. Podczas nalotu zestrzelono 3 samoloty japońskie. Amerykanie stracili 3 samoloty.

- W Londynie odbył się zjazd sześćdziesięciu tysięcy delegatów, reprezentujących 17 1/2 mil. kobiet brytyjskich, pracujących w przemyśle wojennym, pomocniczej służbie wojskowej i gospodarstwach domowych.

polu z dwóch stron.

Londyn, 30. IX. Ostatnie depeche z Korsyki podają, że Niemcy bronią się już tylko w rejonie Bastii.